

BESZÁMOLÓ

A NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTERIUMA LEVÉLTÁRI KOLLÉGIUMA 2003. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL

A nemzeti kulturális örökség minisztere mellett a *Levéltári Kollégium* mint szakértő testület 2003 folyamán négy alkalommal (ebből egy esetben határozatképtelenség miatt informálisan) tartott ülést. Az üléseket *Koroknai Ákos*, a *Magyar Országos Levéltár* mb. főigazgatója (egy ízben), illetve 2003. június 1-jén történt kinevezését követően *Gecsényi Lajos* főigazgató (három ízben) vezette.

A testület tevékenysége szervesen kapcsolódott a korábbi években megkezdett és a jogszabályok által meghatározott feladatokhoz, mindenekelőtt a szakmai ajánlások kidolgozásához. Ennek megfelelően működtette tovább munkabizottságait, noha az első félévben kialakult átmeneti helyzet miatt a bizottságok munkája csak meglehetősen késéssel és részlegesen indult meg.

Változatlanul jelentős feladatokat látott el az iratkezelési munkabizottság, *Szegőfi Anna* főlevéltáros (*Budapest Főváros Levéltára*) vezetésével, amely részt vett a helyi önkormányzatok ügyiratkezelési mintaszabályzata és irattári terve módosításával kapcsolatos belügyminisztériumi munkálatokban. *Bujdosó Sándor* a *Belügyminisztérium* önkormányzati helyettes államtitkár írásos köszönetét fejezte ki a bizottság és annak elnöke magas színvonalú munkájáért. A munkabizottság ezen felül ajánlástervezetet dolgozott ki a tanácsi iratok selejtezési mintajegyzékére vonatkozóan. A tervezet szövegének véleményezésére a Kollégium felkérte a *Levéltári Szakfelügyeletet*, majd ennek, valamint a testületi vitában elhangzottaknak a figyelembevételével véglegesítésre visszaadta a munkabizottságnak.

A beszámolási évben került sor az állományvédelmi munkabizottság és az oktatási munkabizottság által már az előző évben elkészített, de napirendre nem tűzött terjesztések megvitatására. A Kollégium a Magyar Országos Levéltár által a 10/2002. (IV. 3.) NKÖM rendelet alapján a levéltári anyag őrzésére és kezelésére vonatkozóan kiadandó *Állományvédelmi ajánlás* tervzetét megtárgyalta, és azzal alapjaiban egyetértett. Elfogadta az oktatási bizottság ajánlását a közalkalmazottak egységes szakmai továbbképzése keretében megszervezendő levéltáros továbbképzésre, és felkérte *Budapest Főváros Levéltárát* a továbbképzés előkészítésére, az akkreditáció benyújtására.

A közlevéltárak egységes elektronikus nyilvántartási rendszerének a létrehozása a 10/2002. (IV. 3.) NKÖM rendelet előírásai szerint a Kollégiummal egyetértve a *Magyar Országos Levéltár* feladata. Ennek alapján a Kollégium levéltáros szakértőkből ad hoc munkabizottságot hozott létre, amely ajánlást dolgozott ki a nyilvántartási rendszer alapelveire vonatkozóan. A munkaanyagot a testület megtárgyalta és részletes szakmai vita után állást foglalt a megvalósítás módozatairól, amit továbbított a Magyar Országos Levéltár főigazgatójához. Figyelembe véve, hogy a levéltári terület egységes informatikai fejlesztési stratégiájának a meghatározása nélkülözhetetlen az intézmények számára, a Kollégium felkérte *Künstler Ferenc* vezető főtanácsost, a *NKÖM Levéltári osztálya* munkatársát egy átfogó tájékoztató elkészítésére, amelynek alapján ad hoc munkabizottságot küldött ki egy részletes előterjesztés kimunkálására.

Á. Varga László kollégiumi tag, az *Önkormányzati Levéltárak Tanácsának* elnöke javaslata alapján a Kollégium megtárgyalta az önkormányzati levéltárak normatív támogatási rendszerének kidolgozására vonatkozó anyagot. A testület egyetértett

azzal, hogy egy ad hoc munkabizottság tekintse át a javaslatokat és terjessze azt ismételten a Kollégium elé.

Továbbra is meghatározó jelentőségű volt a nyilvános magánlevéltárak minisztériumi pályázata, illetve a veszélyeztetett levéltári anyag megmentésére kiírt pályázat elbírálásában történő részvétel, a pályázati támogatások felosztására vonatkozó javaslat elkészítése. A pályázatokat tárgyaló ülésen a korábbi gyakorlatnak megfelelően szakértőként részt vett *Lakos János* vezető levéltári szakfelügyelő. A veszélyeztetett levéltári anyag megmentése témakörben 63 intézmény nyújtott be pályázatot. Közülük szakmai szempontok és forráshiány miatt nem támogatták a *Ciszterci Nővérek Boldogasszony Háza Monostor Levéltára*, a *Baptista Levéltár* és a *Szeged-Csanádi Püspöki Levéltár* kéréseit. A pályázatok nagyságrendjét tekintve 2003-ban – mindenekelőtt a közlevéltárak részéről – az előző évhez viszonyítva csökkent az igényelt támogatás összege. A Kollégium által kialakított javaslat az egyes levéltártípusok közül nagyobb arányban támogatta a szaklevéltárakat, a közlevéltárak között pedig a Magyar Országos Levéltárat. A részletes megoszlást az alábbi táblázat mutatja:

NYILVÁNOS MAGÁNLEVÉLTÁRAK TÁMOGATÁSA			
Igényelt összeg	Elnyert összeg	Pályázó intézmények száma	
27 221 600 (36 925 664)	26 000 000 (26 000 000)	25 (30)	
VESZÉLYEZTETETT LEVÉLTÁRI ANYAG MEGMENTÉSE C. PÁLYÁZAT			
	Igényelt	Javasolt	Arány
Általános levéltárak	165 595 775	122 335 000 (114 726 000)	81,55%
Városi Levéltárak	3 417 000	2 725 000 (2 971 000)	1,81%
Szaklevéltárak	14 762 000	10 610 000 (7 705 000)	7,07%
Közlevéltár összesen	183 774 775	135 670 000 (125 402 000)	90,44%
Nyilvános magánlevéltár összesen	24 855 893	14 215 000 (12 598 000)	9,47%
Magyar Országos Levéltár	29 000 000	26 330 000 (18 636 000)	17,55%
Budapest Főváros Levéltára	18 927 000	15 674 000 (14 327 000)	10,45%
Egyéb önkormányzati levéltárak	121 085 775	83 056 000 (84 734 000)	55,37%
Szaklevéltárak	14 762 000	10 610 000 (7 705 000)	7,07%
Nyilvános magánlevéltárak	24 855 893	14 215 000 (12 598 000)	9,47%

A Kollégium véleményezte és jóváhagyásra javasolta a vezető levéltári szakfelügyelő 2002. évi beszámolóját, 2003. évi ellenőrzési tervét és munkatervét.

Gecsényi Lajos

